

Udruženje zaštite na radu Crne Gore

UPUTSTVO O PREVENTIVNIM MJERAMA ZA BEZBJEDAN I ZDRAV RAD NA GRADILIŠTIMA U CILJU PREVENCIJE OD KORONA VIRUSA - COVID-19

KORONA VIRUS u građevinarstvu: EFEKTI NA ZAŠTITU I ZDRAVLJE NA RADU

- Pandemija korona virusa već je ozbiljno uticala i na sektor građevinarstva. Gradilišta širom svijeta se potpuno zatvaraju ili nastavljaju sa radom sa znatno manjim brojem ljudi na terenu.
- S druge strane, postoje građevinski sektori (npr. putogradnja) koji bi mogli da ubrzaju svoje aktivnosti zbog nametnutih saobraćajnih i karantinskih ograničenja, a i zbog opšteg interesa.

IZAZOVI U GRAĐEVINARSTVU:

1. Poslovanje i lični životi su zaustavljeni, dok građevinski sektor očekuje velike gubitke od ograničenja rada, zatvaranja gradilišta i mogućih oboljevanja zaposlenih.
2. Promocija kulture koja će omogućiti novi način rada i komunikacije u građevinarstvu
3. Pravovremeno obezbjeđivanje dozvole za rad u vrijeme zabrane kretanja i dozvola za dolazak na posao.
4. Nemogućnost nabavke zaštitne opreme (maski, rukavica i dr.) i dezinfekcionih sredstava zbog nedostatka na tržištu.
5. Nemogućnost obezbjeđivanja robe i ljudstva zbog ograničenog kretanja i velikog odsustvovanja sa posla.
6. Nemogućnost obezbjeđivanja zadovoljavajuće higijene na gradilištu;
7. Povećani broj prijava državnim organima zbog ostvarivanja prava iz radnog odnosa i zaštite i zdravlja na radu.
8. Od isporuke građevinskog materijala zavisi dinamika izvođenja radova, a isporuka se često odgađa ili dolazi s povećanom cijenom.

Obaveze zaposlenih:

1. Poštujte naredbe Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti i Ministarstva zdravlja u cilju prevencije korona virusa - COVID-19, kako na radnom mjestu tako i privatnom životu. Ličnim primjerom utičite na druge. Ako vidite da drugi krše iste, odmah ih upozorite!
2. Poštujte propisane mjere i higijenske procedure, iza sebe ne ostavljajte otpad!
3. Često dezinficirajte ruke sredstvima na bazi alkohola ili ih perite sapunom i vodom.
4. Održavajte socijalnu distancu - najmanje 2 metra između sebe i drugih.
5. Izbjegavajte dodirivanje očiju, usta i nosa.
6. Ukoliko kašljete ili kijate – radite to u savijen lakat.
7. Smanjite kontakt sa drugima slijedeći smjernice za samokontrolu, samoizolaciju ili izolaciju.
8. Nosite masku.
9. Koristite sredstva lične zaštite na propisan način.

Obavezno se informišite i slijedite savjete pružalaca zdravstvenih usluga

1. Izbjegavajte skućena mjesta i nepotrebna okupljanja.
2. Izbjegavajte uobičajene pozdrave, poput rukovanja.
3. Ograničite kontakt sa osobama visokog rizika, poput starijih osoba i onih slabijeg zdravlja.
4. Držite distancu od najmanje 2 metra od ostalih.

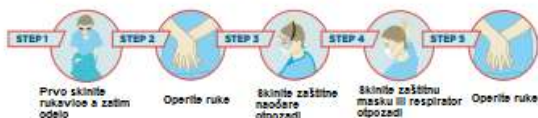
COVID-19

KAKO KORISTITI LIČNU ZAŠTITNU OPREMU

KAKO SKINUTI LZO

Izbegavajte kontaminaciju sebe, drugih, radne i životne sredine.
Prvo treba ukloniti predmete koji su najviše kontaminirani.

PROUČI, PRIMJENI, PROSLIJEDI

Obaveze investitora:

1. U saradnji sa predstavnicima izvođača radova, državnih organa i kriznih štabova, definišite način organizacije rada na gradilištu i potrebnih mjera prevencije u borbi protiv KORONA VIRUSA (prijava radova nadležnim organima, obezbjeđivanje dozvola za rad i kretanje ljudstva i vozila, komunikacija sa komunalnim preduzećima, obezbjeđivanje sredstava i opreme lične zaštite i dezinfekcionih sredstava i dr).
2. Preko angažovanog nadzora, zajedno sa izvođačima radova i njihovim stručnim licima za zaštitu i zdravlje na radu, na dnevnom nivou, neposredno ili online, definišite mjere zaštite i zdravlja na radu, a posebnu pažnju usmjerite na mjere prevencije od KORONA VIRUSA.
3. Pružite pomoć izvođačima radova, kao i svim podizvođačima, u definisanju prioriteta u primjena mjera zaštite i zdravlja na radu u okolnostima KORONA VIRUSA.

Obaveze izvođača radova:

1. Sačinite tim za djelovanje i primjenu preventivnih mjera u borbi protiv KORONA VIRUSA.
2. Na dnevnom nivou, u saradnji sa predstavnicima investitora, podizvođača i stručnih lica za zaštitu i zdravlje na radu, definišite potrebne mjere i postupke u borbi protiv KORONA VIRUSA.
3. Organizujte edukaciju svih zaposlenih na gradilištu.
4. Omogućite nove postupke i alate komunikacije sa zaposlenima kojima je zbog ograničenog kretanja onemogućeno prisustvo (mogućnost slanja ažuriranih podataka i fotografija, mail aplikacija, Skype sastanci, snimanje gradilišta dronom i video nadzorom i dr).
5. Pružite pomoć podizvođačima u obezbjeđivanju dozvola za rad i kretanju u vrijeme zabrana, kao i u obezbjeđivanju sredstava i opreme lične zaštite i dezinfekcionih sredstava.
6. Postavite visoke higijenske standarde, dajte prioritet zdravlju i dobrobiti svojih zaposlenih. Uspostavite higijenske protokole najboljih praksi. Takođe, pripazite na fizičko i mentalno zdravlje zaposlenih. Mjere prevencije u borbi protiv virusa sprovodite od ulaza na gradilište, kontejnera i do svakog radnog mjesta (postavljanjem dezo barijera, dozera sa dezinficijensima, obezbjeđivanjem papirnih ubrusa, bidona sa tečnim sapunom, kanti za komunalni otpad i dr. Mjere dezinfekcije radnog prostora vršite na početku rada, a zatim npr. na svaka 2 sata;

7. Sastavite tim koji će sve ažurirati i upravljati ključnim pitanjima koja mogu nastati usljed uticaja COVID-19, budući da je ovo kriza koja je u toku i svakodnevno se pojavljuju nove informacije.
8. Vaši zaposleni, angažovani podizvođači i dobavljači takođe se suočavaju sa istom situacijom, tako da je neophodno da sa njima dogovorite kontinuitet komunikacije i redovno ih informišete, a posebno kada se zahtijevaju vanredne akcije (zatvaranje mjesta rada itd.)
9. Redovno informišite svoje zaposlene i promovišite obostranu komunikaciju – jasna i precizna komunikacija je jako važna u ovakvim situacijama.
10. Vodite evidenciju o prisustvu zaposlenih na poslu, kao i o prisustvu podizvođača. Ako se neko razboli, omogućite da se to odmah evidentira, obavijestite nadležne organe i pošaljite kući u izolaciju one koji su direktno ili indirektno bili u kontaktu sa zaraženim. Uvijek imajte evidenciju o tome ko je od zaposlenih bolestan, a ko je u samoizolaciji.
11. Nadgledajte rad i obezbijedite da se obavlja u skladu sa građevinskim propisima, u skladu sa trenutnim zdravstvenim i bezbjednosnim preporukama.
12. Ograničite nepotrebna kretanja između lokacija, kontejnera i kancelarija ili zatvorite pojedine lokacije i/ili prostore kada je to potrebno.
13. Dodatno edukujte zaposlene o mjerama prevencije u borbi protiv KORONA VIRUSA (prikladne aplikacije, flajeri, poster), sa posebnim osvrtom na mjere prevencije.
14. Obezbijedite i održavajte radno okruženje bez rizika za zdravlje zaposlenih i pružite adekvatne pogodnosti zaposlenima za obavljanje svog posla.
15. Obezbijedite pristup objektima za higijenu, koji su adekvatno snabdjeveni sapunom, vodom i toalet-papirom i obezbijedite da se održavaju čistim, kao i da budu u ispravnom stanju.

Ako je na gradilištu identifikovan rizik od COVID-19 i potrebno je zatvaranje gradilišta

1. Angažovanjem specijalizovane zdravstvene ustanove cijelu lokaciju, ako je potrebno, sanirati i dezinfikovati.
2. Osigurajte da je lokacija bezbjedna prije zatvaranja - to znači da lokacija nije lako dostupna, da su sve opasnosti uklonjene i zaštićene od rizika od požara i sl.

